

รายงาน

ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BEST PRACTICE) ประเภทผู้ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล

จากระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
OBEC CONTENT CENTER

เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ACTIVE LEARNING 5 STEPS ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4

นางอุไรพร ศิลาอ่อน

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพบพระวิทยาคม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน บทเรียนได้ที่ได้รับ (Lesson Learned) ปัจจัยความสำเร็จ และการเผยแพร่ผลงาน จากการใช้งานระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) ในการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี บูรณาการใช้สื่อการเรียนรู้จากระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล OBEC Content Center เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนพบพระวิทยาคม ตามโครงการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ผู้จัดทำหวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม เป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีบนแพลตฟอร์ม OBEC Content Center และเทคโนโลยีทางการศึกษาอื่น เพื่อพัฒนาให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในชั้นเรียนด้วยการลงมือปฏิบัติร่วมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ตามความเหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาและนักเรียนต่อไป

ขอขอบคุณ หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ฝ่ายบริหาร และ คุณครูในโรงเรียนทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษาให้งานสำเร็จลุล่วง

นางอุไรพร ศิลาอ่อน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
ข้อมูลผลงาน	4
ความเป็นมาและความสำคัญ	4
วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	7
ขั้นตอนการดำเนินงาน	8
ผลการดำเนินงาน	11
บทเรียนที่ได้รับ	11
ปัจจัยความสำเร็จ	13
การเผยแพร่	15
บรรณานุกรม	16
ภาคผนวก	

แบบรายงานผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี

บูรณาการใช้สื่อการเรียนรู้จากระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล OBEC Content Center เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4

ผู้เสนอผลงาน นางอุไรพร ศิลาอ่อน

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน โรงเรียน พบพระวิทยาคม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ประเภทผลงาน

☐ ผู้สร้างสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล

☒ ผู้ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล

☐ ผู้ขับเคลื่อนระบบคลังสื่อ OBEC Content Center ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560–2579) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ โดยมียุทธศาสตร์ด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ 6 ด้าน คือ 1) ความมั่นคง 2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ 4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การจัดการเรียนรู้บูรณาการ ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งสารสนเทศไร้พรมแดนและเป็นยุคที่เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาท ที่ครูผู้สอนและผู้เรียนต้องปรับตัวเพื่อเรียนรู้เทคโนโลยี เนื่องจาก สื่อ เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญที่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนเกิดการพัฒนา การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของระบบ เครื่องมือ สื่อ หรือวิธีการ เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การประชุมทางไกล ระบบจัดการบทเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ในระบบออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนทั้งสิ้นนอกจากจะได้รับความรู้ในด้านของเนื้อหาวิชาที่เรียนแล้วยังทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีซึ่งเป็นหนึ่งใน

สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพราะการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการ

ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยเน้นด้านความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ ในเรื่องสาระความรู้ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษา เพื่อพัฒนาด้านความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ(ฉบับที่ 3),2553) การปฏิรูปการเรียนรู้ใหม่จะช่วยพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น และสรรพสิ่งทั้งหลาย (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ 2544: 6) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด ลงมือทำ ได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ เชื่อมโยงความรู้ ทักษะและเจตคติ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียนรู้และสามารถสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นได้ด้วยตัวเอง เพื่อสร้างนิสัยให้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งหนึ่งในรูปแบบการสอนแบบ Active Learning ที่น่าสนใจ คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี จากคลังสื่อ ที่ช่วยให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้ดี ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ สร้างทั้งความสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนเกิดทักษะโดยใช้การกระบวนการคิด วิเคราะห์ วางแผน การทำงาน ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม การสร้างชิ้นงาน การมีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงานร่วมกัน มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ตลอดจนการใช้สื่อเทคโนโลยี จากระบบคลังสื่อ OBEC Content Center อบรมครูโรงเรียนพบพระวิทยาคม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครู หนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจคือ แบบ 5 steps (Five Steps for Student Development) ที่พัฒนาขึ้นโดย Limbach พัฒนาตามหลักการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของ Bloom ซึ่ง Limbach ได้เลือกหลักการด้านความรู้ทั้ง 5 ระดับ คือ ระดับความรู้ ความจำ ระดับความเข้าใจ ระดับการประยุกต์ใช้ ระดับการวิเคราะห์ ระดับการสังเคราะห์ และระดับการประเมินค่า มาพัฒนาเป็นการจัดการเรียนรู้แบบ 5 steps โดยการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ยังเป็นแนวทางการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 1-2)

โรงเรียนพบพระวิทยาคม นอกจากจะส่งเสริมให้ครูได้มีเทคนิควิธีการสอนแบบ Active Learning รูปแบบต่างๆแล้ว ยังได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้บูรณาการ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เป็นกรอบแนวคิดโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง นำมาใช้บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยวิธีการวิเคราะห์ เชิงระบบ (System Approach) เป็นองค์ประกอบ ได้แก่ Inputs, Processes, Outputs, Outcomes และ Impacts เชื่อมโยงให้เห็นแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้ ปัจจัยนำเข้า หรือ Inputs “สองเงื่อนไข” ความรู้ และ คุณธรรม เป็นปัจจัยนำเข้าประกอบด้วย สติ และ ปัญญา หมายถึง รู้ต้นรู้ตัวตลอดเวลา และนำเอาประสบการณ์ที่มีมาแก้ปัญหาต่าง ๆ คุณธรรม เป็น “ปัจจัยพอเพียง” ประกอบไปด้วยความซื่อสัตย์ อดทน ขยัน และ แบ่งปัน เป็นความดีตามมุมมองของศาสนาเป็นคุณธรรมประจำใจในด้านของปัจจัยพอเพียง โดยสรุป Input ที่ดีต้องเกิดจากการรวมกันของความรู้ และคุณธรรม ทั้งเก่งทั้งดี ถึงจะเป็นปัจจัยนำเข้าที่จะเอาไปใช้ในชีวิตจริง ๆ ได้สำเร็จ กระบวนการ หรือ Processes “สามห่วง” (ตามหลังสองเงื่อนไข) ตรงกลางของสามห่วงนี้คือ “ทางสายกลาง” ประกอบไปด้วย ภูมิคุ้มกัน ความพอประมาณ และ ความมีเหตุผล ภูมิคุ้มกัน หมายถึงกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในวิถีชีวิตต้องพึ่งตนเองได้ ภูมิคุ้มกันจะมีได้ก็ต้องมาจากความรู้ ประสบการณ์ความชำนาญ ในเรื่องนั้น ๆ ความพอประมาณ หมายถึง กระบวนการทำงานที่ทำอะไรแต่พอดี ตั้งเป้าหมายที่สมจริงและเป็นไปได้ ความมีเหตุผล กระบวนการทำงานต่าง ๆ ที่ต้องมองเห็น รู้สาเหตุ รู้ผลที่จะตามมา คลุมได้ถึง 4 ด้าน คือ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านจิตใจ มิติด้านสังคม และมิติด้านวัฒนธรรม ซึ่งมิติทั้ง 4 ด้านของเศรษฐกิจพอเพียงได้สะท้อนให้เห็นว่าเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ส่งผลดีต่อแค่ด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังส่งผลดีต่อด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยให้คนในประเทศอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตามวิถีชีวิต ที่ไม่ฟุ้งเฟ้อ และอยู่บนพื้นฐานของความพอดี

ผู้สอนได้วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพบพระศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 พบว่า นักเรียนจำนวน 39 คน มีคะแนนทดสอบก่อนเรียนของผู้เรียน ต่ำกว่าระดับดี จากปัญหานี้ได้มีการประชุมกลุ่ม เสนอปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา พบว่าสาเหตุสำคัญประการแรกคือครูขาดเทคนิควิธีการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความจำ การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำไปใช้ การขยายผลสู่สังคมมีน้อย จากปัญหาดังกล่าว จึงประชุมกลุ่มวิชาชีพ PLC เพื่อเสนอปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน พบว่าครูต้องเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งหนึ่งในรูปแบบการสอนแบบ Active Learning ที่ผู้สอนสนใจ คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี รวมทั้งการบูรณาการนำสื่อเทคโนโลยีจากคลังสื่อ OBEC Content Center ซึ่งถือเป็นที่รวบรวมสื่อการเรียนการสอนมากมาย ทั้งแบบหนังสือ วีดิโอ รูปภาพ เสียง อปพลิเคชัน ข้อสอบ เทมเพลต มัลติมีเดีย เข้ามาช่วยให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ สร้างทั้งความสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนเกิดทักษะโดยใช้การกระบวนการคิด วิเคราะห์ วางแผนการทำงาน ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม มีความตื่นตัว สนุกสนานในเรียน การสร้างชิ้นงาน การมีคุณธรรม จริยธรรมในการทำงานร่วมกัน มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 วิชาพบพระศึกษา โรงเรียนพบพระวิทยาคม รวมทั้งได้คิดพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับโอกาสด้านการเรียนอย่างเสมอภาค ทุกที่ทุกเวลา มีความหลากหลาย คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน โดยขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการ

สถานศึกษา องค์กรต่างๆในชุมชน เข้ามาประเมินติดตามผลการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้เด็กเหล่านี้ มีโอกาสทางการศึกษาทัดเทียมกับนักเรียนที่อยู่ในชุมชนเมือง ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพบพระศึกษา เรื่อง ประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคน “เรียนดี มีความสุข” ผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออกแบบการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะหรือแนะนำในการสร้างองค์ความรู้ เพราะ โรงเรียนพบพระวิทยาคม เป็นโรงเรียนชายแดนที่มีความเป็นพหุสังคม มีนักเรียนที่มาจากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ มาเรียนรวมกัน อาทิเช่น ชาวไทยภาคกลาง ชาวไทยเหนือ พม่า ไทยใหญ่ อาข่า ลาหู่ ลีซู ม้ง กะเหรี่ยง เมียนมา จีนฮ่อ เป็นต้น ปัญหาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาแบบ พหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กชนเผ่าพื้นที่ยาวขอบคือความแตกต่างในด้าน สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ ความเท่าเทียมกันในการรับรู้ ทำให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาเช่นปัญหา การขาดเรียน ปัญหาด้านพฤติกรรม ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาการสู้รบชายแดน ปัญหาด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียน ติด 0 ร มส และออกกลางคันสูง จากบริบทดังกล่าว ผู้สอนจึงนำเทคนิคการสอนต่างๆมาบูรณาการ มีการใช้สื่อที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์ที่ เรียนรู้หรือฝึกฝนมาคิดและลงมือทำ จนเกิดเป็นการเรียนรู้จากความเข้าใจของตนเองอันส่งผลต่อการมีส่วนร่วม รับผิดชอบและต่อยอดต่อสังคมที่อยู่ ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรมและ เศรษฐกิจ ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนจึงได้นำวิธีการ จัดการเรียนรู้รูปแบบเชิงรุก Active Learning 5 Steps ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี บูรณาการคลังสื่อ OBEC Content Center เพื่อพัฒนาให้โอกาสนักเรียน เรียนได้ไม่จำกัด สถานที่ เวลา สามารถตั้งคำถาม แสวงหา ความรู้ สร้างองค์ความรู้ เรียนรู้เพื่อสื่อสาร และตอบแทนสังคม อย่างสร้างสรรค์ มีคุณธรรมสามารถใช้ชีวิตใน สังคมได้อย่างมีความสุข สนองนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มี ความสุข” เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา

2. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1) จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 วิชาพบพระศึกษา เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม

2.2) เป้าหมายของการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนพบพระวิทยาคม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 39 คน ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนพบพระวิทยาคม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 39 คน ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม

เชิงคุณภาพ

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนพพระวิทยาคม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 39 คนเห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs บูรณาการสื่อเทคโนโลยีจากคลังสื่อ OBEC Content Center เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม

3. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาในชั้นเรียนตั้งคำถามจะแก้ปัญหาอย่างไรเพื่อหาแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs การใช้สื่อดิจิทัลต่างๆ OBEC Content Center ด้วยสื่อเทคโนโลยี โดยเลือกสื่อที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่ายเพื่อแก้ปัญหาชั้นเรียนดังกล่าว

ขั้นที่ 3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี โดยนำสื่อเทคโนโลยีจากระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลพร้อมเครื่องมือการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน

ขั้นที่ 4 ให้อาจารย์สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) หลังจากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อ นวัตกรรมอย่างหลากหลาย ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งออกแบบ สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือวัดผลทั้งแบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ให้ครอบคลุมทุกด้าน

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้จริง จากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาและการทดสอบก่อนเรียน เรื่อง เดือนสี่ข้าวหลาม พบว่า นักเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการวางแผน ออกแบบการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ผู้สอนเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี จะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนดี มีความสุข ในทุก ๆ ด้าน ทั้ง 3 ด้านได้แก่

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) – K ได้แก่ การจดจำได้ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การคิดวิเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การประเมินความรู้ในรายวิชาพพระศึกษา เป็นการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ทั้งเนื้อหาด้านทฤษฎี ความรู้ในเนื้อหาสาระนี้สามารถประเมินโดยใช้แบบทดสอบ และแบบสังเกตพฤติกรรม

2. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) – P ได้แก่ การรับรู้ การเลียนแบบ การปฏิบัติได้เอง การเกิดความชำนาญ และการต่อยอด การประเมินทักษะที่สำคัญของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

3. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) – A ได้แก่ การรับทราบ การมีส่วนร่วม การเกิดค่านิยม การเกิดศรัทธา และการสร้างนิสัยเป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนทั้งหมด ตลอดจนการทำงานร่วมกันและคุณลักษณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถประเมินด้วยวิธีการสังเกต ได้อย่างชัดเจน หลังจากทดสอบใช้จนสามารถแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนได้ มีการเผยแพร่ความรู้ไปสู่สังคม ทั้งครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูในโรงเรียน เพจต่างๆ

3.2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยีวิธีการจัดการ บูรณาการคลังสื่อ OBEC Content สำหรับการสอนนักเรียนชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 เรื่องประเพณีเดือนสี่ จี่ข้าวหลาม มีขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1) ขั้นตั้งคำถาม (Learning to Question)

1. ครูเปิดเพลง ข้าวหลามให้นักเรียนฟัง
2. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับบทเพลงที่เปิดให้นักเรียนฟัง
 - บทเพลงพูดถึงอะไรบ้าง ?
 - โรงเรียนของเราเผาข้าวหลามกันเมื่อใด ?
 - ทำไมต้องเผาข้าวหลามกันช่วงเวลานั้น ?

3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ

<https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe>

2) ขั้นแสวงหาสารสนเทศ(สืบค้นความรู้) (Learning to Search)

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-7 คน

5. โดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเรื่องต่อไปนี้ ในเอกสารประกอบการเรียน รายวิชา พบพระศึกษา ส31202 เล่มที่ 4 เรื่อง ประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม การทำข้าวหลาม และ Google

- ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม
- อาหารสำคัญในเทศกาลเดือนสี่จี่ข้าวหลาม
- วัสดุอุปกรณ์ในการทำข้าวหลาม
- วิธีการทำข้าวหลาม

3) ขั้นสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct)

6. ครูเปิดเว็บ <https://contentcenter.obec.go.th/> ให้นักเรียนดูตัวอย่างการรูปแบบการสร้างสรรค์ชิ้นงานในการสร้างองค์ความรู้ เช่น

- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/template/120316>
- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/template/110002>
- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/images/127808>

7. ครูแจกกระดาษปรีฟ ปากกาให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม สร้างองค์ความรู้ร่วมกัน นำข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาสรุปเป็นองค์ความรู้ในกระดาษที่ครูแจกให้

8. นักเรียนแต่ละคนสร้างองค์ความรู้ รูปแบบต่างๆ เช่น แผนผังความคิด หรือสร้าง infographic ใน Canva เป็นต้น

4) ชั้นเรียนรู้เพื่อสื่อสาร (สื่อสารและนำเสนอ) (Learning to Communicate)

9. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนองานหน้าชั้น

10. ครูแจกดาวให้นักเรียนคนละ1ดวงเพื่อเอาไปติดให้กลุ่มที่นักเรียนชื่นชอบในการสร้างองค์ความรู้และนำเสนองานได้ดีที่สุด

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ครูกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ดีและให้กำลังใจนักเรียนที่ยังทำงานได้ไม่เต็มที่

12. ทำแบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ ใน <https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe> โดยให้นักเรียนสแกน QR code หรือส่งลิงค์ในกลุ่มห้อง Line หรือเข้ารหัสห้องสอบ

5) ชั้นตอบแทนสังคม (Learning to Serve)

13. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิด เรื่อง เคล็ดลับการทำข้าวหลามให้อร่อยและการหาวิธีเพิ่มมูลค่าข้าวหลามพบพระและการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปรู้จักข้าวหลามพบพระในสื่อออนไลน์ต่างๆ

14. นักเรียนทำการบ้าน นำเสนอแนวทางการสร้างผลงานด้วย infographic โบว์ชาร์ ผ่านสื่อต่างๆ ทั้ง เสียงตามสายของโรงเรียน Canva Line Facebook IG เพจต่าง ๆ เป็นต้น

15. นักเรียน ถอดบทเรียนเรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม

3.3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

จากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ เข้าใจ สนใจ กระตือรือร้น ในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสรุปบทเรียน การสร้างงานที่สร้างความภูมิใจให้กับตนเอง การมีภาวะผู้นำ ผู้ตาม ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีสมรรถนะสำคัญทั้งการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และสามารถใช้เทคโนโลยีได้หลายช่องทาง มีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ลดอัตราการติด 0 ร มส และการออกกลางคัน

นอกจากนั้นผู้เรียนยังมีความตระหนักและภาคภูมิใจในประเพณีท้องถิ่นพบพระ สามารถสร้างองค์ความรู้ที่ยั่งยืน ทั้งต่อตนเองและสังคม ตอบแทนสังคม โดยการบอกต่อ สร้างสรรค์ผลงาน เผยแพร่ความรู้ที่มีผ่านช่องทางสื่อด้วย infographic โบว์ชาร์ ผ่านสื่อต่างๆ ทั้ง เสียงตามสายของโรงเรียน Canva Line Facebook IG ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนวิชาพบพระศึกษา ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองได้เปิดมุมมองให้

ก้าวตามความเปลี่ยนแปลงของโลก มีการวางแผนเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลายโดยเข้าไปดูตัวอย่างการทำกิจกรรมการเรียนการสอน การนำเสนอ งานใน ใบงาน ใบความรู้ คลังข้อสอบ จากคลังสื่อ Obec Content Center ของเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยกันจากหลายจังหวัด ทั่วประเทศ ทำให้ได้แนวคิดที่กว้างขวางมากขึ้นในการสอนเชิงรุก ส่วนผู้เรียนมีความสุขในการเรียนมากขึ้นกว่าการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย หรือการไม่ใช้สื่อประกอบการสอน เกิดความร่วมมือของของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทำให้การทำงานของครูเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สนองนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ “ให้เรียนดี มีความสุข”อย่างแท้จริง

4. ผลการดำเนินงาน

4.1 ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

ผลสำหรับการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 พบว่า

4.1.1 ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้มากขึ้นโดยใช้กระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี บูรณาการใช้สื่อการเรียนรู้จากระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center

4.1.2 ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบสามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหรือสื่อหลากหลายที่ตรวจสอบได้

4.1.3 ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง มีสมรรถนะสำคัญ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง การให้ความร่วมมือจากกลุ่ม คณะครู ทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก

4.1.4 ผู้เรียนกล้าแสดงออก และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าเผยแพร่ในสถานศึกษาและชุมชนภายนอกได้อย่างมั่นใจ

4.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

ผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 STEPs ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี บูรณาการใช้สื่อการเรียนรู้จากระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น การค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง การลงมือปฏิบัติกิจกรรม การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการแสดงผลงานที่สร้างความภูมิใจให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะในขั้นสรุปผล ผู้สอนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูในโรงเรียน (PLC) และยังได้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนในห้องเรียนถึงปัญหาหรือข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

4.3.1 ประโยชน์ที่เกิดกับโรงเรียน

1) โรงเรียนมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพมีโครงการทางวิชาการที่มุ่งเน้นให้ลดอัตราการติด 0 ร มส และการออกกลางคันของนักเรียนให้มีจำนวนลดลง

2) โรงเรียนมีโครงการส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนเรียนดีมีความสุข มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โดยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอนจำนวนนักเรียนที่เข้ามาเรียนต่อเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงมีการกำกับติดตาม นิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน เกิดความรัก สามัคคีของบุคลากรในโรงเรียน

3) เกิดความร่วมมือกันทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานต่างๆทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างดี ในการขับเคลื่อนพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ คู่คุณธรรม เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

4) โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการให้บริการด้านความรู้ทางวิชาการ เป็นที่ยอมรับของนักเรียนและชุมชน

5) เมื่อครูได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเอง ด้วยโครงการอบรมเพิ่มเติมความรู้บ่อยๆ ทำให้การพัฒนาโรงเรียนขับเคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว มีทิศทาง เป้าหมาย ชัดเจน ยิ่งขึ้น

4.3.2 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับครู

1) จากการออกแบบการสอน และการออกแบบสื่อการสอน ทำให้ผู้สอนได้พัฒนาตนเอง ในด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีมาเป็นสื่อการเรียนรู้ในการศึกษา เทคนิคการสอนแบบเชิงรุก การสร้างสื่อ และการเขียนแผนการสอนอย่างครอบคลุมทุกด้าน และยังสามารถต่อยอดไปออกแบบสื่อเทคโนโลยีให้กับเรื่องอื่น ๆ ของวิชาอื่นๆได้อีกด้วย

2) ผู้สอนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูในโรงเรียน เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อสำรวจปัญหา การแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ ทั้งในกลุ่มสาระเดียวกัน ฝ่ายเดียวกัน และโรงเรียนเดียวกัน ปัญหาจึงถูกแก้ไขอย่างเป็นระบบ สำเร็จลุล่วง

3) มีการกำกับติดตาม นิเทศ การสอน ทำให้ผู้สอน รู้ว่าจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ต้องปรับปรุงพัฒนาต่อไป สร้างความมั่นใจให้กับผู้สอน เกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน

4) ผู้สอนได้มีนวัตกรรม ผลงาน ที่เด่นชัด เป็นรูปธรรม ได้รับการยอมรับ ตลอดจนส่งผลงานเข้าร่วมประกวดแข่งขัน หรือทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะต่อไปในอนาคต

4.3.3 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

1) ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อัตราการติด 0 ร มส. ลดลง

2) ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง มีทักษะกระบวนการทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบสามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูล หรือสื่อหลากหลายที่ตรวจสอบได้ รู้วิธีการค้นคว้าหาความรู้จากสื่อต่างๆ

3) ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้คู่คุณธรรม “เรียนดี มีสุข” มีความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง มีสมรรถนะสำคัญ สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีทักษะชีวิต รู้บทบาทผู้นำ ผู้ตาม มีมารยาทดีต่อตนเอง คณะครู และบุคคลทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก

4) ผู้เรียนกล้าแสดงออก และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าเผยแพร่ในสถานศึกษา และชุมชนภายนอกได้อย่างมั่นใจ

5) ผู้เรียนรู้จักเลือกใช้สื่ออย่างถูกต้อง เหมาะสม

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี เรื่องประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุน และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก ได้แก่

1) หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก จิตวิทยากร มาอบรมเรื่องการเรียนรู้จากระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center และการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าได้แนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

2) ผู้ปกครองและชุมชน ในอำเภอบพพระ ให้ความเอาใจใส่ ร่วมมือ ติดตามผู้เรียน และสนับสนุนการเรียน การทำกิจกรรม ของบุตรหลานสม่ำเสมอ มีการติดตามทั้งระบบดูแลนักเรียน การโทรศัพท์ในการติดต่อสื่อสาร การตั้งกรรมการชั้นเรียน การตั้งกลุ่มไลน์ผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการติดตามผลการเรียนของนักเรียนสม่ำเสมอ

3) ผู้เชี่ยวชาญที่คอยให้คำแนะนำชี้แนะ

2. ปัจจัยภายใน ได้แก่

1) ผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนบพพระวิทยาคม ให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนา ระบบงาน มีผู้บริหารสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีโครงการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนหลายโครงการ มีคณะครู เข้ามานิเทศชั้นเรียน ทำให้ผู้สอน มั่นใจ เข้าใจและได้รับแรงบันดาลใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps ช่องทางในการใช้สื่อจากคลังสื่อ รวมถึงมีการปรึกษา ประชุมวางแผนการร่วมกิจกรรมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้จัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การแก้ปัญหาผู้เรียนได้ตรงจุด และขับเคลื่อนพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมที่ครูออกแบบ และทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ

3) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โรงเรียนมีโครงการให้ครูมีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคโนโลยีสม่ำเสมอทุกปีเพื่อให้สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีรูปแบบต่างๆในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

4) ครูผู้สอน มีความพยายามและความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ รอบด้านและต่อเนื่อง อย่างสม่ำเสมอ ทั้งการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดการอบรมของสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาตาก การจัดการอบรมครูของโรงเรียนพพระวิทยาฯ ทั้งเข้ารับการอบรมในรูปแบบ Online และรูปแบบ On-site เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ สำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เรียนดี มีความสุข อย่างยั่งยืน

5) ความพร้อมของอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โรงเรียนพพระวิทยาฯให้การสนับสนุนการติดตั้งสื่ออุปกรณ์สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน ให้ครอบคลุมพื้นที่โรงเรียนทุกด้าน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6) ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่เคยทำนวัตกรรมผลงานมาก่อนที่ให้ความช่วยเหลือชี้แนะการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

1) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี เรื่องประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องประวัติความเป็นมาของประเพณี การทำข้าวหลาม การสร้างมูลค่าเพิ่มให้ข้าวหลาม การต่อยอดอาชีพในอนาคต การเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลินกับการออกแบบการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ได้ มีความสามารถในการแก้ปัญหา สื่อสารและ เชื่อมโยง ให้เหตุผลและมีความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาพพระศึกษา เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของการเรียน วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น สามารถนำความรู้ไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ตลอดจนการประกอบอาชีพและมีความสามารถในการเลือกสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีและแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน และการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ รวมถึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ลดอัตราการติด 0 ร มส.

2) สิ่งที่ได้รับและประสบการณ์จากการใช้สื่อ : การนำสื่อจากระบบคลังสื่อ OBEC Content Center มาใช้ ผู้สอนต้องออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทำให้ต้องค้นหาข้อมูลซึ่งช่วยให้ผู้สอนได้เห็นแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หลากหลายรูปแบบด้วยกัน โดยการเลือกรูปแบบการสอนใดมาใช้จะต้องเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และผู้เรียน ได้เห็นตัวอย่างการสร้างชิ้นงานรูปแบบต่างๆที่สวยงาม น่าอ่าน ได้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นต่าง ๆ ของแต่ละจังหวัดในประเทศไทย ทั้งภาพ เสียง สื่อ วีดิโอ การสรุปงานในรูปแบบของ Infographics แผนผังความคิด ฯลฯ เป็นต้น

3) ข้อเสนอแนะในการนำสื่อไปประยุกต์ใช้ : ครูผู้สอนจะต้องเลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และ

เนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและความชอบของนักเรียน ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ผู้สอนได้ใช้เกมเข้ามาช่วยสร้างความสนใจให้กับนักเรียนในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน และทำทนายความรู้ของนักเรียนด้วยการแข่งขันตอบคำถาม และทำแบบทดสอบ โดยใช้ <https://quizizz.com/> การเรียนแบบใช้กลุ่ม Line การใช้ You tube และ Canva ในการสร้างสรรค์ออกแบบชิ้นงาน ในส่วนของการเลือกใช้สื่อจากระบบคลังสื่อ OBEC Content Center ครั้งนี้ผู้สอนได้เลือกสื่อที่ออกแบบได้สวยงาม มีสีสันสดใส มีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา ไม่มีข้อความอัดแน่นจนเกินไปจนเหมือนเอกสารวิชาการซึ่งจะทำให้ไม่น่าสนใจ รวมทั้งเป็นแนวทางในการจัดทำชิ้นงานอื่น ๆ นอกจากนั้นในสื่อที่เลือกมาใช้อย่างมีลิขสิทธิ์โอ รูปภาพ และเทมเพลตประกอบ การยกตัวอย่างประกอบซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้มากยิ่งขึ้น แต่การเข้าไปค้นหาสื่อจากคลังสื่อ OBEC Content Center ยังมีบางจุดที่ผู้สอนยังไม่เข้าใจ เช่น การค้นหา เรื่องที่ต้องการจะสอน ยังไม่ถูกจัดให้เป็นหมวดหมู่หรือหาได้ในทันทีทันใด เพราะระบบการเข้าไปเลือกใช้สื่อ มีแต่ระดับชั้น และกลุ่มสาระ แต่ไม่มีเนื้อหา หรือเนื้อเรื่อง ที่สามารถบูรณาการได้ทุกวิชา ดังนั้นข้อจำกัดของผู้สอนคือต้องไปเปิดดูทุกวิชาทุกชั้นซึ่งต้องใช้เวลาในการค้นหามาก ถ้าสามารถพิมพ์ชื่อเรื่องแล้วให้ค้นหาได้ทันที โดยไม่ต้องระบุชั้นหรือวิชาจะอำนวยความสะดวกให้ผู้เข้ามาใช้บริการได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

5.4 แนวทางการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น :

- 1) ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์นักเรียนว่ามีความชอบในเรื่องใด แล้วนำสิ่งที่นักเรียนชอบมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้
- 2) การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสถานศึกษา/หน่วยงาน โดยบุคลากรมีการอบรมพัฒนา ปรับเปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานเพิ่มมากขึ้น
- 3) มีแผนการหรือโครงการปฏิบัติงาน ที่เป็นระบบมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน มีการส่งเสริม สนับสนุน ส่งผลให้งานบรรลุผล สำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) การพัฒนางานร่วมกัน ความจริงจังในการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม รับผิดชอบ ร่วมกันในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือรวมใจ' การเอาใจใส่ เสียสละ การอุทิศตนของบุคลากรในองค์กร ส่งผลให้งานประสบผลสำเร็จได้ผลงานที่มีคุณภาพ
- 5) ครูผู้สอนทุกคนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันในการพัฒนาพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตามนโยบายการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน "เรียนดี มีความสุข" และเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา
- 6) ครูผู้สอนต้องเข้าใจ และยอมรับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยพยายามอบรมหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ๆ ในทุกๆช่องทางที่จะให้เท่าทันต่อโลกและการเปลี่ยนแปลง
- 7) ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารโรงเรียน ให้การส่งเสริมสนับสนุน มีเวทีที่ให้ครูและนักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์และเต็มตามศักยภาพ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณต่างๆในการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ ทางเทคโนโลยีให้รองรับต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ

7.1 การเผยแพร่

- 1) เว็บไซต์ของโรงเรียนพพระวิทยาคม
- 2) ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 3) ครูผู้สอนในโรงเรียนต่างๆที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

7.2 การได้รับการยอมรับและรางวัลที่ได้รับ

ได้เข้าร่วมนำเสนอเผยแพร่ผลงาน การประชุมเพื่อนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาด้วยระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล OBEC Content Center ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประเภทผู้ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล

8. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

2560.ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551(ฉบับปรับปรุง 2560).กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์. การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน Technology for Instruction.

สืบค้น 1 สิงหาคม 2566. จาก <https://www.prc.ac.th/wp-content/uploads/2022/05/Tech->

กรมวิชาการ. (2542). กระบวนการเรียนรู้ และยุทธศาสตร์การเรียนรู้. กรุงเทพฯ ฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์ จำกัด.

_____. (2544). แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ ฯ: กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.

กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์กรมศาสนา.

_____. (2542). แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ.พื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อ ประชาชน. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา

วิโรจน์ อรุณมานะกุล. อินเทอร์เน็ตและการศึกษาไทย. สืบค้น 1 สิงหาคม 2566. จาก

<http://pioneer.chula.ac.th/~awirote/ling/internetedu.htm>.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2555). คู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน. (2565). หลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการประกอบการขับเคลื่อน การ

จัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะ อันพึง
ประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

หน่วยศึกษานิเทศก์. (2562). **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active
Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้.** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.

อนุสร หงษ์ขุนทด. (2563). (ออนไลน์). **ความรู้ในวิธีการสอนผนวกเทคโนโลยี (Technological
Pedagogical Knowledge: TPK).** [สืบค้นวันที่ 3 กันยายน 2563]. จาก
<http://pitcforteach.blogspot.com/2015/03/tpack-model.html>.

อัษฎนเจริญทัศน์. **Intrend ให้แบบไม่ OUT กับ 5 รูปแบบการสอน Active Learning ที่ครูต้องใช้ในยุค
นี้.**สืบค้น 1 สิงหาคม 2566. จาก <https://www.aksorn.com/activelearning-5method>

เอกสารประกอบการนิเทศ : **การออกแบบหน่วย การเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่
การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional
Learning Community : PLC),** เอกสารวิชาการ ที่ 18/2563. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 21.

ภาคผนวก ก

แผนการสอน

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs)

เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชา พบพระศึกษา	รหัสวิชา ส31202
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2567
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 เรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม		เวลา 2 คาบ/ ชั่วโมง
สอนวันที่ 26 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567		ผู้สอน นางอุไรพร ศิลาอ่อน

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและ
ธำรงความเป็นไทย

2. สาระสำคัญ

อำเภอพบพระเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดตาก ตั้งอยู่ทางซีกตะวันตกของจังหวัดตาก มีประวัติความเป็นมายาวนาน เดิมเป็นหมู่บ้านชายแดนของชาวปาเกญอ เป็นหมู่บ้านที่เป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำใต้ดิน เดิมชื่อเพอะพะ เพื่อความเป็นสิริมงคลจึงเปลี่ยนเป็น “พบพระ” เป็นอำเภอที่มีความเป็นพหุสังคม มีกลุ่มชาติพันธุ์ 13 ชนเผ่า มีวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกัน โดยมี 3 เสาหลักที่ยึดถือร่วมกัน คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตามปฏิทินจันทรคติไทย เดือน 4 มักเริ่มในเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคม มี 30 วัน คือ ตั้งแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 4 ถึงแรม 15 ค่ำ เดือน 4 เป็นประเพณีตานข้าวใหม่ ประชาชนในอำเภอพบพระ นิยมนำข้าวเปลือกข้าวสารใหม่มาเผาเป็น ข้าวหลาม ข้าวจี ข้าวต้ม ขนมจ็อก อาหาร น้ำตาล น้ำอ้อยไปทำบุญใส่บาตรที่วัด เป็นการบูชาพระรัตนตรัยและอุทิศส่วนกุศลให้บิดามารดาและพี่น้องที่ล่วงลับ

ข้าวหลาม เป็นขนมชนิดหนึ่งนิยมรับประทานกันในฤดูหนาว หรือเมื่อได้ข้าวใหม่ ใช้ไฟข้าวหลามหรือไม้ป้างเป็นกระบอกล่างข้าวหลาม ข้าวหลามแบบชาวบ้าน ใช้ข้าวสารเหนียวกับน้ำเปล่า และเกลือเท่านั้น สำหรับข้าวหลามที่ทำขายกันโดยทั่วไป จะใส่น้ำกะทิ และเติมถั่วดำ หรืองาขี้ม่อน การทำข้าวหลามตามประเพณีนิยมของชาวล้านนาจะเพื่อถวายพระในวันเพ็ญเดือนสี่ หรือประมาณเดือนมกราคม ซึ่งเป็นการทำร่วมกับทานข้าวจี และข้าวล้นบาตร เดิมทีจะใช้กระบอกล่างในการหุงข้าวด้วย ข้าวที่ได้จะมีลักษณะเป็นทรงกระบอกล้อมรอบด้วยเยื่อไม้ทำให้เป็นรูปทรงสวยงาม แต่ในปัจจุบันนี้ นิยมนำมารับประทานเป็นขนมหวาน โดยมีส่วนผสมคือ ข้าวเหนียว กะทิ และบางตำราจะมีการใส่ถั่วดำด้วย

3. ผลการเรียนรู้

รู้ประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามและสามารถเผาข้าวหลามได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม (K)
2. สามารถ คัดวิเคราะห์ วางแผนและ เผาข้าวหลาม (P)
3. มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 Steps ร่วมกับการใช้สื่อเทคโนโลยี เรื่อง เดือนสี่ข้าวหลาม วิชาพบพระศึกษา (A)

4. สารการเรียนรู้

เนื้อหา/สาระ

1. ประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำข้าวหลาม
3. เครื่องปรุงและขั้นตอนวิธีการทำข้าวหลาม

ความรู้ (K)

1. ประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำข้าวหลาม
3. เครื่องปรุงและขั้นตอนวิธีการทำข้าวหลาม

ทักษะที่สำคัญ (P)

1. การอธิบาย
2. การคิด
3. การวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. การทำงานร่วมกับผู้อื่น

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (เขียนให้สอดคล้องกับแผนนี้)

- ☒ ความสามารถในการสื่อสาร
- ☒ ความสามารถในการคิด
- ☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ☒ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. สนใจใฝ่รู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. ความมีวินัย
4. ความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

7. จุดเน้นสู่การพัฒนาผู้เรียน

ความสามารถและทักษะของผู้เรียนศตวรรษที่ 21 (3R 8C 2L)

- ☒ R1– Reading(อ่านออก) ☒ R2– (W)Riting (เขียนได้) ☐ R3 – (A)Rithmetics(คิดเลขเป็น)
- ☒ C1– Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา)
- ☒ C2– Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม)
- ☒ C3– Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)
- ☒ C4– Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ)
- ☒ C5– Communications, Information and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ)
- ☒ C6– Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
- ☒ C7– Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้)
- ☒ C8– Change (ทักษะการเปลี่ยนแปลง)
- ☒ L1– Learning (ทักษะการเรียนรู้) ☒ L2– Leadership (ทักษะความเป็นผู้นำ)

8. การบูรณาการหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ นักเรียนมีศักยภาพในการศึกษา เรื่องเดือนสี่จ้าวหลาม ได้อย่างเหมาะสมกับวัย และเวลา
2. ความมีเหตุผล นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์เมื่อพบคำถามเกี่ยวกับเรื่องเดือนสี่จ้าวหลาม ในรูปแบบต่าง ๆ
3. ความมีภูมิคุ้มกัน นักเรียนมีทักษะ และรู้จักวางแผนการศึกษาการเรียนตามเนื้อหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
4. เงื่อนไขความรู้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เดือนสี่จ้าวหลามของอำเภอพบพระ ที่ช่วย ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพบพระศึกษา
5. เงื่อนไขคุณธรรม นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และ กระตือรือร้นในการเรียน

9. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning (ใช้กระบวนการ 5 STEPs) และบูรณาการหลักคิดของหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถาม (10 นาที)

1. ครูเปิดเพลง ข้าวหลาม ให้นักเรียนฟัง บั้งข้าวหลาม - Joeyboy x เพชร สหรัตน์ x จรินทร์น้อย x ชิน [Official Lyric Video] - YouTube)

2. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับบทเพลงที่เปิดให้นักเรียนฟัง

- บทเพลงพูดถึงอะไรบ้าง ?
- โรงเรียนของเราเผาข้าวหลามกันเมื่อใด ?
- ทำไมต้องเผาข้าวหลามกันช่วงเวลานั้น ?

3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อใน

<https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe>

ขั้นที่ 2 สืบค้นความรู้ (20 นาที)

4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-7 คน

5. โดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเรื่องต่อไปนี ในเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาพบพระศึกษา ส31202 เล่มที่ 4 เรื่อง งามเนตรบ่อน้ำร้อน และ Google

- 1) ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม
- 2) อาหารสำคัญในเทศกาลเดือนสี่ข้าวหลาม
- 3) วัสดุอุปกรณ์ในการทำข้าวหลาม
- 4) วิธีการทำข้าวหลาม
- 5) การเพิ่มมูลค่าให้ข้าวหลาม

ขั้นที่ 3 สร้างความรู้ (20 นาที)

6. ครูเปิดเว็บ <https://contentcenter.obec.go.th/> ให้นักเรียนดูตัวอย่างการรูปแบบ การสร้างสรรค์ชิ้นงานในการสร้างองค์ความรู้ เช่น

- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/template/120316>
- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/template/110002>
- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/images/127808>

7. ครูแจกกระดาษปฐพี ปากกา ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม สร้างองค์ความรู้ร่วมกัน

8. นักเรียนแต่ละคนสร้างองค์ความรู้ รูปแบบต่างๆ เช่น แผนผังความคิด หรือสร้าง infographic ใน Canva เป็นต้น

ขั้นที่ 4 สื่อสารและนำเสนอ (40 นาที)

9. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้น
10. ครูแจกดาวให้นักเรียนคนละ1ดวงเพื่อเอาไปติดให้กลุ่มที่นักเรียนชื่นชอบในการสร้างองค์ความรู้และนำเสนองานได้ดีที่สุด
11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ครูกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ดีและให้กำลังใจนักเรียนที่ยังทำงานได้ไม่เต็มที่
12. ทำแบบทดสอบหลังเรียน 10 ข้อ ใน<https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe> โดยให้นักเรียนสแกน QR code หรือส่งลิงค์ในกลุ่มห้อง Line หรือเข้ารหัสห้องสอบ

ขั้นที่ 5 ตอบแทนสังคม (10 นาที)

13. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิด เรื่อง เคล็ดลับการทำข้าวหลามให้อร่อยและ การหาวิธีเพิ่มมูลค่าข้าวหลามพบพระและการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปรู้จักข้าวหลามพบพระในสื่อออนไลน์ต่างๆ
14. นักเรียนทำการบ้าน นำเสนอแนวทางการสร้างผลงานด้วย infographic โบว์ชัวร์ ผ่านสื่อต่างๆ ทั้ง เสียงตามสายของโรงเรียน Canva Line Facebook IG
15. นักเรียนถอดบทเรียนเรื่อง ประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม เป็นการบ้าน

10. สื่อการสอน/แหล่งการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาพบพระศึกษา ส31202 เล่มที่ 4 เรื่อง งามเนตรบ่อน้ำร้อน
2. <https://contentcenter.obec.go.th>(ตัวอย่างชิ้นงานในคลังสื่อต่างๆ)
3. Canva/infographic
4. เพลงข้าวหลามจาก <https://www.youtube.com/watch?v=ZVsh74vdOCQ>
5. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน <https://quizizz.com/admin/my-library/createdByMe>
6. Google
7. คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์/แท็บเล็ต/ไอแพด

11. ชิ้นงาน/ภาระงานของนักเรียน

1. แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
2. การสร้างผลงานด้วย infographic
3. สรุปงานกลุ่มในกระดานป๊อป

12. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจชิ้นงาน

3. ตรวจสอบทดสอบ

เครื่องมือการประเมิน

1. แบบสังเกตพฤติกรรม
2. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

1. นักเรียนร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
2. นักเรียนทำแบบทดสอบผ่านได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

13. กิจกรรมเสนอแนะ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนครูคอยช่วยเหลือแนะนำ ในการเรียนอย่างใกล้ชิด และควรให้เพื่อนคอยช่วยเหลือ

แบบบันทึกคะแนน ตามกิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อ - สกุล	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน			ผลการประเมิน		หมายเหตุ
		10	10			ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1	นายธีรธรรม ยินดี	3	9			✓		
2	นายรัชตะ รุ่งเรือง	3	9			✓		
3	นายคณิน ยอดแก้ว	3	9			✓		
4	นายธนากร	4	8			✓		
5	นายวิญญู ฅมยาประดิษฐ์	4	8			✓		
6	นายทักษดนัย วัฒนาศิริกิจ	3	8			✓		
7	นายเทพทัต ทิน้อย	3	8			✓		
8	นายธันนัท สุทธิพนาสวรรค์	3	9			✓		
9	นายณพรัตน์ หนานใจ	4	7			✓		
10	นายภาคภูมิ มั่นคงดี	4	8			✓		
11	นายวินัย ชลธารสวัสดิ์	4	9			✓		
12	นายอนุชา อุทาวี	4	9			✓		
13	นายอภิเชษฐ์ จาสุ	3	9			✓		
14	นายเอกพงษ์ พุตุ้ย	4	9			✓		
15	นายปฏิพล กงกังวานไพร	5	8			✓		
16	น.ส.สุณิสา ไรจน์แสงสิทธิกุล	5	8			✓		
17	น.ส.ธนพร ธนศุภสิทธิ	5	9			✓		
18	น.ส.อาทิตย์ยา ประเสริฐบำรุง	5	9			✓		
19	น.ส. เข้มเงิน	4	9			✓		
20	น.ส.ปริศรา เมืองจันทร์หอม	3	9			✓		
21	น.ส.พียดา	3	9			✓		
22	น.ส.วิภา วินัยธนากุล	3	9			✓		
23	น.ส. กาญจนา	4	8			✓		

ที่	ชื่อ - สกุล	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน			ผลการประเมิน		หมายเหตุ
		10	10			ผ่าน	ไม่ผ่าน	
24	น.ส.จิราภา เสถียรวีระกุล	4	8			✓		
25	น.ส.ณัฐธิดา แสงมาส	3	8			✓		
26	น.ส.ณัฐติยาพร อ่อมฤทธิ์	3	8			✓		
27	น.ส. น้อยใจ	3	9			✓		
28	น.ส.นันทิชา บารมีสัมฤทธิ์	4	7			✓		
29	น.ส.เนตรนภา อาศรมศิลป์	4	8			✓		
30	น.ส.พิมพ์ภา บัวบริสุทธิ์	4	9			✓		
31	น.ส.เพชรชมพู พลอยพวงทิพย์	4	9			✓		
32	น.ส.เพชรไพลิน ช้องเลิศ	3	9			✓		
33	น.ส.รัตนภรณ์ สีตาแก้ว	4	9			✓		
34	น.ส.วลัยปรารค์ หาญเมืองใจ	5	8			✓		
35	น.ส.สุวรรณา มหามัจฉา	5	8			✓		
36	น.ส.ลัดดา ทวีศรีสกุลเลิศ	5	9			✓		
37	น.ส.ยุธิดา บัวบริสุทธิ์	4	7			✓		
38	น.ส.วริยา ลัทธิมนต์	5	9			✓		
39	น.ส.รุจิรดา แซ่ย่าง	6	9			✓		

 ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
 (นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

การประเมินตามจุดประสงค์/ผลการเรียนรู้

จุดประสงค์	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
1. อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม (K)	-สังเกตพฤติกรรม -การตรวจผลการทดสอบ	-แบบสังเกตพฤติกรรม -แบบทดสอบก่อนเรียน /หลังเรียน	-ความถูกต้องของการทำกิจกรรม -ทำแบบทดสอบผ่านจำนวน6 ข้อจาก10 ข้อ	-ได้คะแนนรวมร้อยละ 60 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
2. คิดวิเคราะห์วางแผน การเผาข้าวหลาม (P)	- สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม - การตอบคำถาม	-แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	คะแนน ระดับคุณภาพ 16-20 ดี 10-15 พอใช้ 1-10 ปรับปรุง	-ผ่านระดับ พอใช้ ถือว่าผ่านเกณฑ์
3. เห็นคุณค่าของประเพณีท้องถิ่น (A)	-ตรวจผลการปฏิบัติกิจกรรม - การตอบคำถาม	-แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	คะแนน ระดับคุณภาพ 16-20 ดี 10-15 พอใช้ 1-10 ปรับปรุง	-ผ่านระดับ พอใช้ ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบสังเกต และประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

คำชี้แจง

1. ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แล้วให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรม
2. เกณฑ์ผ่านการประเมิน ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (ได้ 16 คะแนนขึ้นไปผ่าน)

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวม	ผลการประเมิน	
		ความสนใจ	ความรับผิดชอบ	ความมีวินัย	ทำงานร่วมกับผู้อื่น		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		5	5	5	5	20		
1	นายธีรธรรม ยินดี	4	4	5	5	18	✓	
2	นายรัชตะ รุ่งเรือง	4	4	5	5	18	✓	
3	นายคณิน ยอดแก้ว	5	5	5	5	20	✓	
4	นายธนากร	4	4	5	5	18	✓	
5	นายวรัญญู ฅมยาประดิษฐ์	4	4	5	5	18	✓	
6	นายทักษณีย์ วัฒนาธิรกิจ	4	4	5	5	19	✓	
7	นายเทพทัต ทิน้อย	4	4	5	5	18	✓	
8	นายธัชชนท์ สุทธิพนาสวรรค์	5	4	5	5	19	✓	
9	นายณพรัตน์ หนานใจ	4	4	5	5	18	✓	
10	นายภาคภูมิ มั่นคงดี	4	4	5	5	18	✓	
11	นายวินิมัย ชลธารสวัสดิ์	5	5	4	5	19	✓	
12	นายอนุชา อุทาวี	4	4	5	5	18	✓	
13	นายอภิเชษฐ์ จาสุ	4	4	5	4	17	✓	
14	นายเอกพงษ์ พุด้อย	5	5	5	5	20	✓	
15	นายปฏิพล กงกังวานไพร	5	5	5	4	19	✓	
16	น.ส.สุณิสา ไรจน์แสงสิทธิกุล	5	5	4	5	19	✓	
17	น.ส.ธนพร ธนศุภสิทธิ	5	5	4	5	19	✓	
18	น.ส.อาทิตย์ยา ประเสริฐบำรุง	4	5	5	5	19	✓	
19	น.ส. เข้มเงิน	5	5	5	5	20	✓	
20	น.ส.ปริศรา เมืองจันทร์หอม	5	5	4	5	19	✓	
21	น.ส.ปิยดา	5	5	4	5	19	✓	
22	น.ส.วิภาว วินัยธนากุล	5	5	4	5	19	✓	
23	น.ส. กาญจนา	4	4	5	5	18	✓	

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวม	ผลการประเมิน	
		ความสนใจ ใฝ่รู้	ความรับผิดชอบ	ความมีวินัย	ทำงานร่วมกับผู้อื่น		ผ่าน	ไม่ผ่าน
		5	5	5	5			
24	น.ส.จิราภา เสถียรวีระกุล	4	4	5	4	17	✓	
25	น.ส.ณัฐธิดา แสงมาส	5	5	5	5	20	✓	
26	น.ส.ณัฐติยาพร อ่อมฤทธิ์	5	5	5	4	19	✓	
27	น.ส. น่อแอใจ	5	5	4	5	19	✓	
28	น.ส.นันทิชา บารมีสัมฤทธิ์	5	5	4	5	19	✓	
29	น.ส.เนตรนภา อาศรมศิลป์	4	5	5	5	19	✓	
30	น.ส.พิมพ์ภา บัวบริสุทธิ์	5	5	5	5	20	✓	
31	น.ส.เพชรชมพู พลอยพวงทิพย์	5	5	4	5	19	✓	
32	น.ส.เพชรไพลิน ช้องเลิศ	5	5	4	5	19	✓	
33	น.ส.รัตนารณ สีสากัว	5	5	5	5	20	✓	
34	น.ส.วลัยปรานค์ หาญเมืองใจ	5	5	5	4	19	✓	
35	น.ส.สุวรรณา มหามัจฉา	5	5	4	5	19	✓	
36	น.ส.ลัคนา ทวีศรีสกุลเลิศ	5	5	4	5	19	✓	
37	น.ส.ยุธิดา บัวบริสุทธิ์	4	5	4	5	18	✓	
38	น.ส.วริยา ลัทธิมนต์	5	5	4	5	19	✓	
39	น.ส.รุจิรดา แซ่ย่าง	5	5	4	5	19	✓	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 โรงเรียนพพระวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	5	4	3	2
1. ความสนใจใฝ่รู้	มีความสนใจใฝ่รู้ทุกเรื่อง กระตือรือร้นในการเรียน ค้นหาความรู้เพิ่มเติม กล้าซักถามปัญหาที่สงสัย	มีความสนใจใฝ่รู้ทุกเรื่อง กระตือรือร้นในการเรียน ค้นหาความรู้เพิ่มเติม แต่ไม่กล้าซักถามปัญหาที่สงสัย	มีความสนใจใฝ่รู้ทุกเรื่อง กระตือรือร้นในการเรียน ค้นหาความรู้เพิ่มเติม	ไม่ค่อยสนใจใฝ่รู้ทุกเรื่อง ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ค้นหาความรู้เพิ่มเติม ไม่กล้าซักถามปัญหาที่สงสัย
2. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจเสร็จตรงตามเวลา ผลงานเรียบร้อย	รับผิดชอบทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจเสร็จตรงตามเวลา ผลงานไม่เรียบร้อย	รับผิดชอบทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจ แต่งานไม่เสร็จตรงตามเวลา	ขาดความรับผิดชอบ ทำกิจกรรมทุกอย่าง
3. ความมีวินัย	มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองได้ แม้ครูจะไม่ควบคุม และปฏิบัติจนเป็นนิสัย	มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองได้ แม้ครูจะไม่ควบคุม	มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองได้ เป็นบางครั้ง	ขาดวินัยในตนเอง ครูต้องคอยควบคุม
4. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่ม แสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แบ่งปันวัสดุอุปกรณ์การเรียนแก่เพื่อนๆ จนเป็นนิสัย	มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แบ่งปันวัสดุอุปกรณ์การเรียนแก่เพื่อนๆ	มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่ม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและมีความรับผิดชอบ บ้าง แบ่งปันวัสดุอุปกรณ์การเรียนกับเพื่อนที่ตนเองรักเท่านั้น	ไม่มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกกลุ่ม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เห็นแก่ตัว

แบบประเมินกิจกรรมสมรรถนะสำคัญ

คำชี้แจง ให้ประเมินรายการแต่ละข้อแล้วเขียน เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพตามความเป็นจริง โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้ - 4= ดีมาก, 3 = ดี, 2 = พอใช้ , 1 = ควรปรับปรุง

รายการประเมิน (ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ที่เกิดขึ้นจริง)	ระดับคุณภาพ			
ความสามารถในการสื่อสาร	5	4	3	2
ความสามารถในการคิด				
ความสามารถในการแก้ปัญหา				
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต				
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี				
รวมคะแนนที่ได้.....คะแนน				

ผู้ประเมิน.....
(นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

14. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

1) ด้านความรู้

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถ อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของประเพณีเดือนสี่จ้าว
หลาม ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2) ด้านทักษะ/กระบวนการ

นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ วางแผน การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงานกลุ่ม และงานเดี่ยว ผ่าน
เกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 39 คน ร้อยละ 100

3) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์

นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมตลอดจนลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ จำนวน 39 คน คิด
เป็น ร้อยละ 100

2) ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักเรียนผ่านการประเมินสมรรถนะสำคัญร้อยละ 100

สรุปผลการประเมินชิ้นงาน(รวบยอด)ประจำหน่วยการเรียนรู้

ดีมาก	จำนวน30..... คน	คิดเป็นร้อยละ76.92.....
ดี	จำนวน6..... คน	คิดเป็นร้อยละ15.38.....
พอใช้	จำนวน-..... คน	คิดเป็นร้อยละ-.....
ปรับปรุงจำนวน	-..... คน	คิดเป็นร้อยละ-.....

ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

ครูผู้สอน

...26.... /6.... /2567.....

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
เรื่อง ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยทำเครื่องหมาย × หน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามเป็นประเพณีสำคัญของอาชีพใด
 - ก. พ่อค้าแม่ค้า
 - ข. เกษตรกร
 - ค. ชาวประมง
 - ง. ข้าราชการ

2. ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลามของอำเภอบพพระนิยมจัดขึ้นในช่วงใดของปี
 - ก. ขึ้น 15 ค่ำเดือน 4 เหนือ
 - ข. ขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 เหนือ
 - ค. ขึ้น 15 ค่ำเดือน 8 เป้ง
 - ง. ขึ้น 15 ค่ำเดือน 10 เป้ง

3. ประเพณีเดือนสี่ข้าวหลาม ชาวบ้านเรียกประเพณีนี้เป็นภาษาเมือง ว่าอย่างไร
 - ก. ประเพณีทานข้าวใหม่
 - ข. ประเพณีตานก๋วยสลาก
 - ค. ประเพณีเลี้ยงผีปู่ย่า
 - ง. ประเพณีเก็บเกี่ยวข้าวใหม่

4. วัตถุประสงค์หรืออุปกรณ์ในการทำข้าวหลามสิ่งใดสำคัญน้อยที่สุด
 - ก. ไม้ข้าวหลาม
 - ข. ข้าวสารเหนียว
 - ค. ข้าวสารจ้าว
 - ง. ฝืนสำหรับเผาข้าวหลาม

5. ข้าวหลามจะอร่อยขึ้นอยู่กับสิ่งใดน้อยที่สุด
 - ก. การปรุงรสชาติ
 - ข. ไม้ข้าวหลามที่แกล่ได้ที่
 - ค. สีส้มอาหาร
 - ง. การเผาให้สุกพอดี

6. ชาวพบพระนิยมเผาข้าวหลามด้วยเหตุผลใดน้อยที่สุด
- ก. สืบสานประเพณีเก่าแก่ของชาวล้านนาให้คงอยู่ตลอดไป
 - ข. เตรียมนำข้าวหลามไปถวายพระเพื่อทำบุญให้กับญาติผู้ล่วงลับ
 - ค. ประกวดแข่งขันกันเพื่อเงินรางวัลของหมู่บ้าน
 - ง. ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
7. เหตุผลสำคัญในข้อใดที่ชาวอำเภอพบพระจัดงานประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม
- ก. เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จใหม่ๆชาวบ้านนิยมทำข้าวหลามหรือข้าวจี่ไปทำบุญถวายพระ
 - ข. ทำบุญข้าวใหม่กับเจ้าที่เจ้าทางที่ดูแลไร่นา
 - ค. เป็นการเริ่มต้นฤดูกาลใหม่ สิ้นสุดฤดูกาลเก่า
 - ง. เป็นการเฉลิมฉลองการเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จสิ้น
8. ขั้นตอนใดสำคัญที่สุดที่ทำให้ข้าวหลามไม่สุก
- ก. ไฟไม่พอ
 - ข. ข้าวเหนียวแข็ง
 - ค. ไม่ได้ปิดจุกข้าวหลาม
 - ง. ไม่ได้ใส่กะทิและเกลือ
9. ข้าวหลามจะมีรสชาติกลมกล่อม หอม หวาน อร่อย ไม่ได้ ถ้าขาดสิ่งใด
- ก. ใบเตย มะพร้าว ถั่ว
 - ข. ถั่ว มัน งาม
 - ค. กะทิ น้ำตาล ใบเตย
 - ง. เกลือ น้ำตาล กะทิ
10. ประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลามจัดขึ้นในช่วงฤดูกาลใด เพราะเหตุใด
- ก. ฤดูฝน เพราะ ไม้ไผ่กำลังแตกกอเหมาะสำหรับทำข้าวหลาม ได้ดี
 - ข. ฤดูหนาว เพราะ เป็นช่วงเก็บเกี่ยวข้าวใหม่และมีอากาศหนาวเหมาะกับการเผาข้าวหลาม
 - ค. ฤดูร้อน เพราะ เป็นช่วงที่ชาวบ้านว่างเว้นจากงานไร่สวน
 - ง. ฤดูแล้ง เพราะ ใกล้เทศกาลสงกรานต์ผู้คนมักไปทำงานต่างจังหวัดกลับบ้านกัน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนพพระวิทยาคม อำเภอพพระ จังหวัดตาก 63160
ที่ / 2567 วันที่ 5 มิถุนายน 2567
เรื่อง ขออนุญาตใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพพระวิทยาคม

สิ่งที่แนบมาด้วย Qr Code ไฟล์แผนการจัดการเรียนรู้วิชา...พพระศึกษา รหัสวิชา ส31202...จำนวน ..1... ไฟล์

ด้วยข้าพเจ้านางอุไรพร ศิลาอ่อน.. ตำแหน่ง ครู โรงเรียนพพระวิทยาคม ได้รับมอบหมายให้สอนรายวิชา .พพระศึกษา... รหัสวิชา .ส31202. ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(นางอุไรพร ศิลาอ่อน)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนพพระวิทยาคม

ความเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เห็นแผน การสอน ที่ จ ผ่าน ผู้เรียน ผ่าน แล้ว (นางนุจรี คำวันนา) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	ความเห็นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ เห็นควรอนุญาต (นางวิไลพร ต๊ะสุ) ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ
ความเห็นรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ เป็นแผนการเรียน ที่ มี มาตรฐาน และ ประสิทธิภาพ ครบถ้วน KPA 4.00 ผ่านแล้ว (นางสาวนงลักษณ์ ตาคำ) รองผู้อำนวยการโรงเรียนพพระวิทยาคม	ความเห็นผู้อำนวยการโรงเรียนพพระวิทยาคม ☒ อนุญาต ☐ ไม่อนุญาต เนื่องจาก (นางสาวนงลักษณ์ ตาคำ) รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

ใบรับรอง การทำแผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา ...พหุพระศึกษา...

รหัสวิชาส31202.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....4.....

ภาคเรียนที่1.....ปีการศึกษา...2567...

ผู้สอน....นางอุไรพร ศิลาอ่อน.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.

สัดส่วนกำหนดน้ำหนักคะแนนการวัดผลประเมินผล

สัดส่วนคะแนนระหว่างภาค : ปลายภาค เท่ากับ ..70 : 30...

คะแนนระหว่างภาค (70)			คะแนนปลายภาค (..30..)	รวม
ก่อนกลางภาค	กลางภาค	หลังกลางภาค		
30	20	20	30	100

เห็นควรอนุมัติให้สอนได้

ลงชื่อ

(นางนุจรี คำวันนา)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ลงชื่อ

(นางวิไลพร ต๊ะสุ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ

ลงชื่อ

(นางสาวนงลักษณ์ ตาคำ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ

อนุญาตให้สอนได้

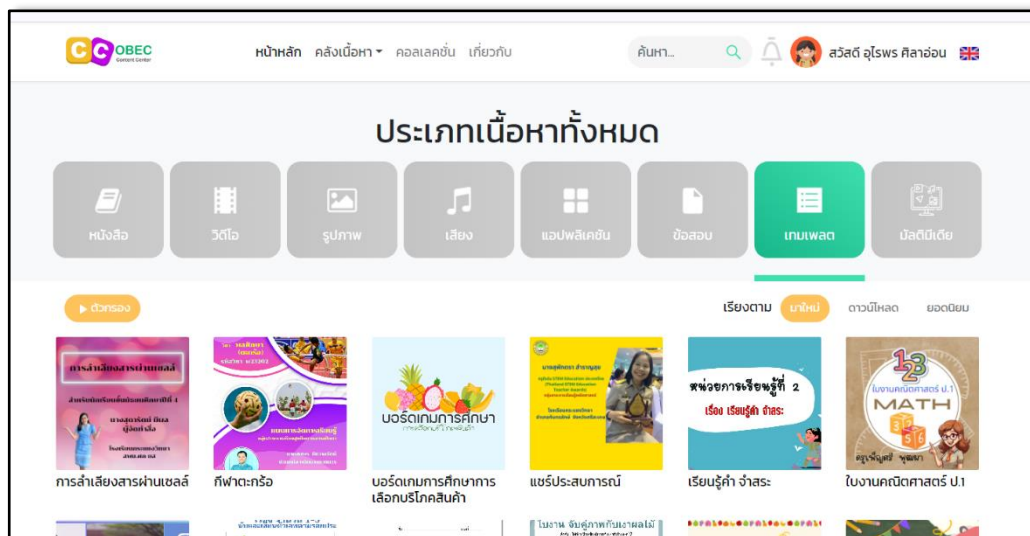
ลงชื่อ

(นางสาวนงลักษณ์ ตาคำ)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนพหุพระวิทยาคม

ภาคผนวก ข

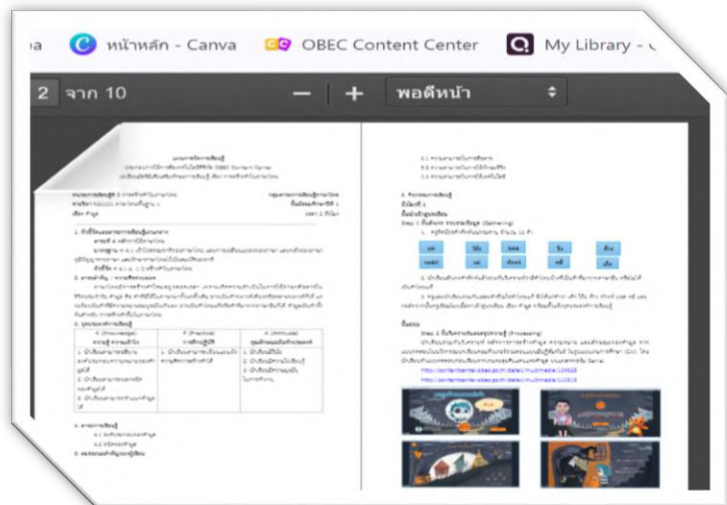
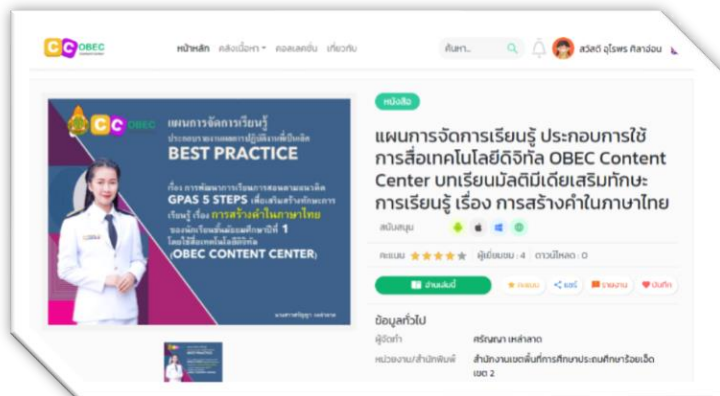
การประยุกต์ใช้สื่อจากคลังสื่อ OBEC Content center

การใช้สื่อจากคลังสื่อฯ เพื่อการเรียนรู้การสอน

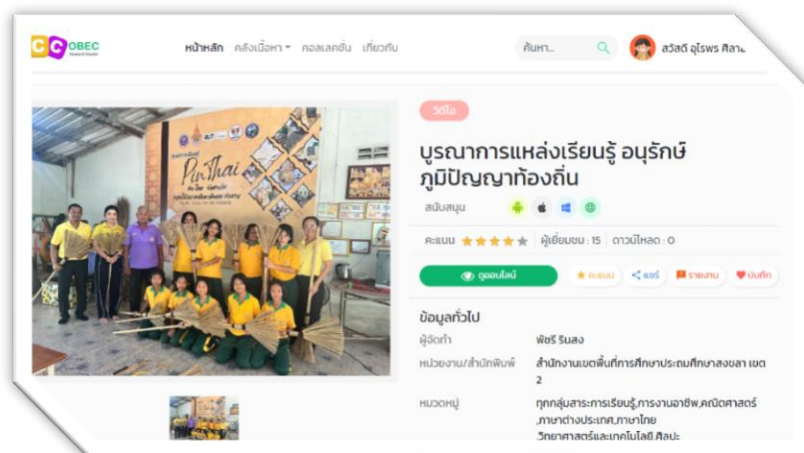
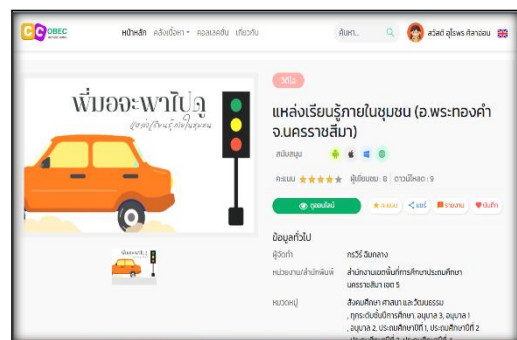
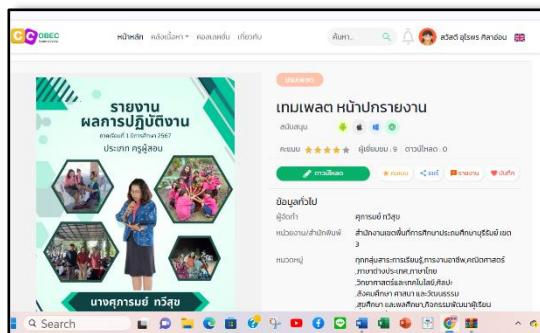
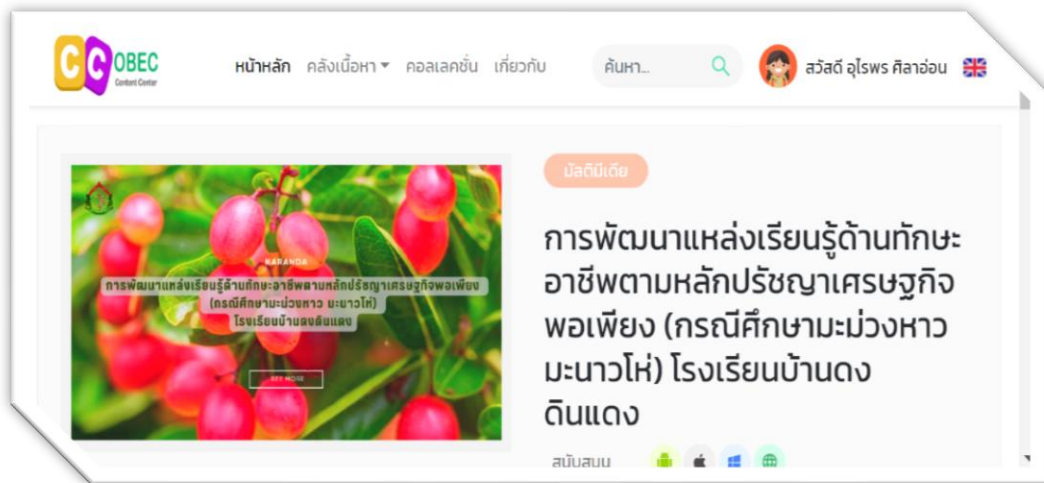
สื่อการเรียนรู้จากเว็บไซต์ <http://contentcenter.obec.go.th/>

ครูผู้สอนศึกษาค้นคว้าการนำสื่อการเรียนรู้มาใช

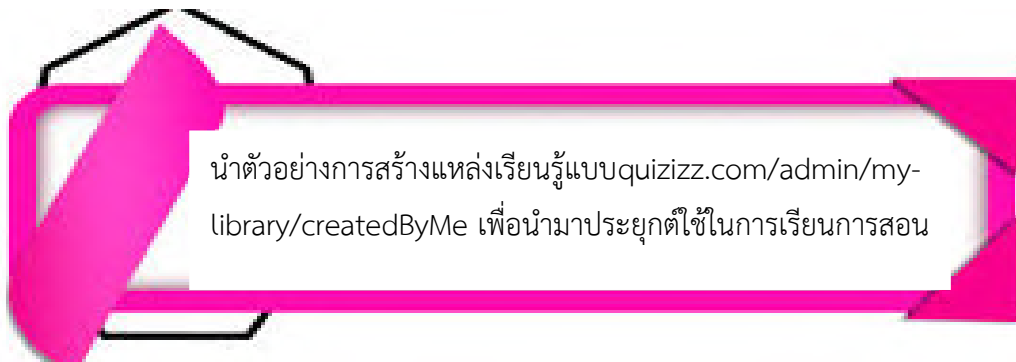
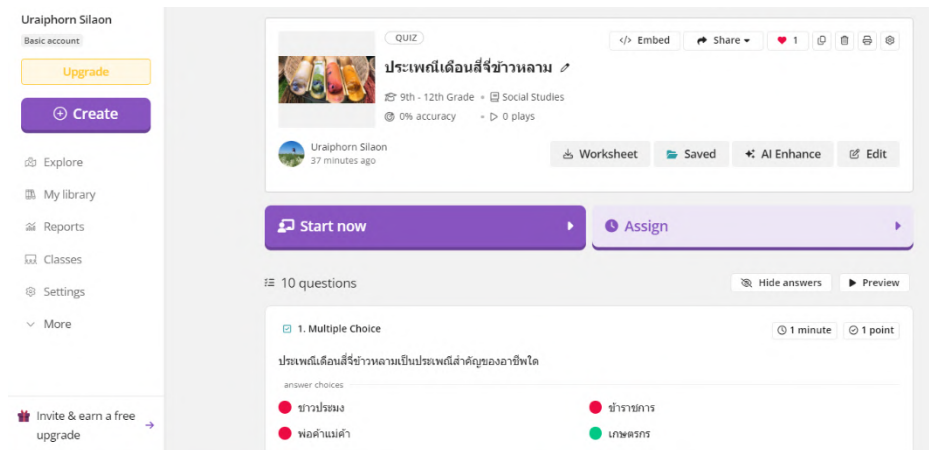

ตัวอย่างการสร้างชิ้นงานของครูผู้สอน

คุณครู ศรัญญา เหล่าลาดบ้านโพธิ์ใหญ่ สพ.ร้อยเอ็ด เขต2

ตัวอย่างการสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชนต่างๆ เพื่อนำมา
ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

ขั้นที่ 1 ขั้นตั้งคำถาม

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้

หลังจากครูตั้งคำถามนำแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในโลกอินเทอร์เน็ต โดยมีครูคอยแนะนำ กระตุ้นและคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

ชั้นที่ 3 สร้างองค์ความรู้

วิธีทำข้าวเหนียว

1. เลือกข้าวเหนียวที่สุก
2. ล้างข้าวเหนียวให้สะอาด
3. ใส่น้ำสะอาดลงในหม้อ
4. ใส่น้ำสะอาดลงในหม้อ

วิธีทำข้าวเหนียว

1. เลือกข้าวเหนียวที่สุก
2. ล้างข้าวเหนียวให้สะอาด
3. ใส่น้ำสะอาดลงในหม้อ
4. ใส่น้ำสะอาดลงในหม้อ

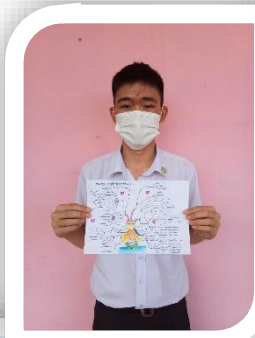

เก็บวัสดุจากสวน

ส่วนผสม

1. ข้าวเหนียว 1 1/2 ลิตร
2. น้ำตาลทราย 400 กรัม
3. มะพร้าว 3 ถ้วย
4. หัวขมิ้นสุก 2 ถ้วย
5. เกลือป่น 20 กรัม
6. ใบเตย 12 ใบ
7. ไข่ขาว 12 ฟอง
8. ไข่แดง 12 ฟอง

1. ต้มข้าวเหนียวให้สุกประมาณ 12 ชั่วโมง
2. ต้มมะพร้าวให้สุกประมาณ 12 ชั่วโมง
3. ต้มหัวขมิ้นสุกให้สุกประมาณ 12 ชั่วโมง
4. ต้มไข่ขาวให้สุกประมาณ 12 ชั่วโมง
5. ต้มไข่แดงให้สุกประมาณ 12 ชั่วโมง
6. ต้มใบเตยให้สุกประมาณ 12 ชั่วโมง
7. ต้มเกลือป่นให้สุกประมาณ 12 ชั่วโมง
8. ต้มน้ำตาลทรายให้สุกประมาณ 12 ชั่วโมง

หลังจากมีความรู้แล้วนักเรียนแต่ละกลุ่มจะนำความรู้ไปสร้างองค์ความรู้ผ่าน
 การศึกษาค้นคว้าและการลงมือปฏิบัติจริงในรูปแบบต่างๆตามความสนใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นสื่อสารและนำเสนอ

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่ม และทำแบบทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ ในรูปแบบต่างๆเช่น Quizizz โดยมีครูเป็นผู้คอยแนะนำ และประเมิน

ชั้นที่ 5 ชั้นตอบแทนสังคม

นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด เคล็ดลับการทำข้าวหลามให้อร่อย และ
นำเสนอรูปแบบต่างๆผ่านสื่อออนไลน์ เผยแพร่สู่สังคม ครอบครัว ตลอดจน
สามารถทำข้าวหลามในเทศกาลเดือนสี่ข้าวหลามของโรงเรียนได้

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC
ระหว่างเพื่อนครูในกลุ่มสาระและเพื่อนครูในกลุ่มงานในโรงเรียน

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC: Professional Learning Community)
ข้าพเจ้าได้ร่วมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทุกสัปดาห์ เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการ
แก้ปัญหา พัฒนาผู้เรียนกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
และเผยแพร่ต่อคณะครูในกลุ่มสาระอื่นๆ

การเผยแพร่ผลงานและการได้รับ

ได้รับการอบรมรับความรู้จากวิทยากรจากสพม.ตาก และเข้ารับการนำเสนอ
ผลงาน Best Practice เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5
Steps บูรณาการคลังสื่อ Obec Content Center ณ สพม.ตาก